

[Ministeren for Grønland]

også dette som et godt og et stadig bedre samarbejde.

Der er tre andre emner, jeg gerne vil tage op. Hr. Steenholdt talte meget om inflationen. Det er rigtigt, at man ikke altid kan sammenligne forholdene i Grønland med forholdene i Danmark. Inflationen løber af mange årsager stærkere i Grønland. Men den 5. juni i år blev der indgået en aftale imellem landsstyreformand Jonathan Motzfeldt og mig selv om, at vi skulle gøre alt, hvad der var muligt, for at holde inflationen i ave i Grønland. Under statsministerens og mit besøg i sommer i Grønland blev denne udtalelse gentaget.

Der har været nogle, der har ment, at dette kun var tomme ord, men så sent som for en lille måned siden viste vi i handling, at det ikke bare var tomme ord, men at vi virkelig ville holde inflationen nede. Der var et underskud i den kgl. grønlandske handel, som vi følte vi var nødt til at dække ved en fragtførhøjelse på 13 pct. Denne fragtførhøjelse ville have fået inflationen til at løbe endnu vanvittigere i Grønland. Derfor skete der det helt specielle, at det grønlandske hjemmestyre – formodentlig for første gang i sin historie – direkte til den danske stat for at dække det underskud betalte en check på 4 mill. kr. mod, at vi i Danmark på tilsvarende måde gik til finansudvalget om 7,5 mill. kr. Dette er et eksempel på, at vi virkelig mener det alvorligt med inflationsbekæmpelsen.

Jeg vil også gerne tilføje, at oliepriserne i Grønland for første gang i 10 år er faldet, at vi altså gør alt, hvad der er muligt for os, med hensyn til inflationsbekæmpelse.

Men jeg er nødt til at føje til, at når vi forsøger at holde priser og takster nede, så har vi kun to muligheder: enten et lidt ringere serviceniveau eller at gå til finansudvalget, dvs. de danske statsborgere og de danske skatteydere, for at hente flere penge.

Hr. Preben Lange var inde på sammenhængen imellem inflationen og dyrtidsreguleringen. Jeg ønsker i øjeblikket ikke at kommentere den overenskomstsituation, der er, men den sammenhæng var jeg glad for at hr. Preben Lange havde syn for, og jeg opfattede også hans indlæg som overordentlig modigt i den nuværende overenskomstsituation.

Så sent som for 5 dage siden mener jeg at der skete en udvikling, der måske er den største udfordring, hjemmestyret har stået

over for. Her blev der indgået en aftale imellem landsstyremedlem Lars Emil Johansen og mig selv om, at KGHs produktions- og eksportvirksomhed skal overtages 1. januar 1985. Det er i øjeblikket landstingets opgave at bekræfte denne aftale. Det har været svært at nå dertil. Vi har set forskelligt på de betingelser, der skulle følge med, de økonomiske betingelser, men har altså nu nået en løsning. Jeg tror, det bliver en af de aller-allerstørste opgaver for det grønlandske hjemmestyre at tage op.

Jeg vil gerne afslutningvis sige, at jeg var glad for den samarbejdsånd, der lyste ud af begge indlæg. Jeg mener, at et samarbejde i en gensidig respekt er meget væsentligt for hjemmestyret og for os. Derfor var det for mig en meget god dag i dag.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Hr. Svend Auken påstod, at regeringen ikke havde gjort noget for de unge ledige. Jeg vil gerne oplyse, at antallet af uddannelsespladser er øget med næsten 10 pct., sådan som jeg lovede i den redegørelse, jeg på flere ministres vegne gav folketingset i det tidlige forår.

Sidste år blev der optaget 118.000 unge nye elever og studerende. I år var der 128.000 pladser. Der er skaffet næsten 11.000 ekstra mulige pladser, hvoraf de 9.000 er blevet besat.

Jeg vil gerne dvæle lidt ved tallet 128.000 pladser, for hvis man trækker gengangerne fra, det vil sige de gymnasiaster og andre, som efter at have brugt en gymnasieplads derefter bruger en plads på de videregående uddannelser og derved altså bruger to pladser, er der stadig over 100.000 pladser til hver ungdomsårgang. Der er altså flere pladser, end der er unge, og hvad der ikke er, det bliver der, når ungdomsårgangene falder fra 87.000 i år til 50.000 i år 2000.

Men alligevel er der pladsmangel, og det siger lidt om de kødannelser og dobbeltuddannelser, som er resultatet af adgangsbe-grænsningen og det deraf følgende pointsamleri.

Hvad det gælder om, er derfor, at nogle flere lukkes ind med det samme på deres primære ønske. Vi tog et skridt sidste vinter. Vi ønsker at tage et skridt igen nu til foråret og til næste sommer; vi bør ikke afvise unge,